కు(ల)సంస్కారం

పశ్చిమ దేశాలంటే నాన్నగారికి ప్రాణం. అందుకే ఆయన నాకు 'పశ్చిమ' అని పేరు పెట్టారు.

నాకు పదకొండేళ్ళప్పుడు నాన్నగారు పశ్చిమ జర్మనీ వెళ్లారు. నాకు పన్నెండో ఏట అమ్మ, నేను, తమ్ముడు అక్కడికి వెళ్ళాం.

ఆ దేశం నాకు స్వర్గంలా అనిపిస్తే మేముండే పశ్చిమ బెర్లిన్ నగరం నందనవనంలా తోచింది. అక్కడే గ్రాడ్యుయేషన్ చేశాను నేను.

ఆ సంస్కృతి వేరు. ఎందరో మగపిల్లలు నా చుట్టూ తిరుగుతూ డేటింగ్ కోసం నన్ను వేధించేవారు. కంటికి కనిపించే మనిషికున్న ప్రాధాన్యత, కనిపించని శీలానికి లేకపోవడం వల్ల అక్కడ ఆడపిల్లకు పెళ్ళి సమస్యకానే కాదు.

అమ్మకక్కడి వాతావరణం నచ్చలేదు. నన్నింటికి పంపించేయమనేది. నాన్నగారికీ మన సంప్రదాయమే ఇష్టం. అయితే ఆయన నాతో, "సంప్రదాయం గొప్పదైతే ఏ వాతావరణంలోనైనా మసలగలగాలి. నేనిక్కడ ఉంటూ మద్యం, గోమాంసం జోలికి పోనట్లే నువ్వూ పవిత్రతకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలి" అన్నారు. అది సందేశంలా కాక, సవాలుగా తోచింది నాకు. కానీ అక్కడి వాతావరణంలోని ఉద్రిక్తతలో పవిత్రతకు నిర్వచనం మార్చాలనిపిస్తుంది.

నా విషయంలో జర్మన్ బాయ్ ఫ్రెండ్స్ పెద్ద మనిషి తరహాగా ఉండేవారు. చివరకు షేక్ హ్యాండ్ మానేసి నమస్కరించడం కూడా వాళ్ళలవాటు చేసుకున్నారు. కానీ అహమ్మద్ అనే ఇరానీ మిత్రుడు నా దగ్గర బాగా చనువు తీసుకునేవాడు. స్త్రీ పురుషుల ఏకాంతం గురించి నాతో చాలా పచ్చిగా మాట్లాడేవాడు. ఎంత తప్పించుకుందామన్నా అతడితో ఏకాంతం తప్పేది కాదు నాకు.

"స్త్రీ పురుషుల ప్రేమకు శారీరక సంబంధమే పరాకాష్ట. మన ప్రేమ పరాకాష్టకు చేరుకోవాలి" అనే వాడతడు పట్టుదలగా.

"నాకు నువ్వంటే ప్రేమ లేదు." అన్నాను చాలా సార్లు.

"ఇద్దరికీ సరిపడ ప్రేమ నాకుంది. అయినా నాపై నీకు ప్రేమలేదనుకుంటే అది నీ భ్రమ. ఒక్కసారి మనం దగ్గరవుదాం. ఆ తరువాత నుంచి నీవు కోరి నా దగ్గరకు రాకపోతే అప్పుడే నీకు నాపై ప్రేమలేనట్లు!" అన్నాడతడు.

ఎలా మాట్లాడినా తన అవసరం తీరే విధంగా సంభాషణ మార్చగలడతడు. అయితే మాటల్లో తప్ప చేతల్లో అసభ్యతలేని అతణ్ణి నేనేమీ అనలేక పోయేదాన్ని.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో చందన్ బెర్లిన్ వచ్చాడు. అతడిది విజయవాడే! అతడు నాకు బాగా తెలుసు. నాకంటే ఎనిమిదేళ్లు పెద్ద. సినిమాల ప్రభావమో ఏమో విజయవాడలో అతణ్ణి చూసినప్పుడల్లా ప్రేమించాలనిపించేది నాకు.

చందన్ బెర్లిన్ వస్తున్నట్లు ముందుగా అతడి తండ్రి మా నాన్న గారికి ఉత్తరం వ్రాశారు. నాన్నగారతడికి అవసరమైన ఏర్పాట్లన్నీ చేశారు. వచ్చిన రోజున మా ఇంట్లోనే ఉన్నాడతడు. ఆ తరువాత కూడా అప్పుడప్పుడూ మా ఇంట్లో భోంచేస్తుండే వాడు.

చందన్ అప్పుడింకా ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాడు. అతడి సత్ప్రవర్తన, సంస్కారం నన్ను ముగ్ధురాలిని చేశాయి. పదేళ్ళప్పుడు నాలో చెలరేగిన అర్థం తెలియని ప్రేమ భావాలిప్పుడొక స్పష్ట రూపాన్ని ధరించాయి. ఇప్పుడు నా వయసు పద్దెనిమిది మరి!

"మన పెళ్లి జరగదు" అన్నాడు చందన్ నిర్మొహమాటంగా.

"ఎందుకని?"

"మన కులాలు వేరు"

"ఇంకా నువ్వు కులాన్ని నమ్ముతావా?"

"నీ కులమేమిటో నీకు తెలుసు. నా కులమేమిటో నాకు తెలుసు. ఇంకా నువ్వెందుకాశ్చర్య పోతున్నావో నాకు తెలియదు" అన్నాడతడు.

అతడు చెప్పింది నిజమే! భారతదేశం ఉన్నంతకాలం కులాలు ఉంటాయి. కులాలు ప్రాతిపదికగా రాజకీయ పక్షాలు, కులాల పేరుతో సంఘాలు, సమావేశాలు ఏర్పడడం అవమానకరంగా భావించనంత కాలం మన దేశంలో కులం బ్రతుకుతుంది.

"నా కోసం కులాన్ని మర్చిపోలేవూ?"

"అయాం సారీ!" అన్నాడతను.

"ఒక్క సారీతో నా ప్రేమను కొట్టిపారేశావు" అన్నాను.

"నీది ప్రేమ కాదు. ఆవేశం..."

నేను నవ్వి "నువ్వు నా ప్రేమను కాదంటే అవమానావేశంతో కోపం రావాలి. కానీ నా ప్రేమ ఆవేశాన్ని చంపేసింది" అన్నాను.

"నీలో రెండు రకాల ఆవేశాలుంటే ఒక ఆవేశం మరో ఆవేశాన్ని జయించి ఉండ వచ్చు" అన్నాడతడు. అతడు నన్ను తిరుగుబోతుగా అభివర్ణిస్తున్నాడు. నా పవిత్రత గురించి అతడికి తెలియజెప్పాలని, "ఒక సారి నేనెలాంటి దాన్నో నా బాయ్ ఫ్రెండ్స్ నడిగి తెలుసుకో. వాళ్లంతా నాకు నాలుగడుగుల దూరంలో నిలబడి చేతులు జోడించి నమస్కరి స్తారు తప్ప షేక్‌హ్యాండ్ కూడా ఇవ్వరు" అన్నాను.

నన్ను వదుల్చుకోవాలన్నట్లుగా అతడు, "అయితే వాకబుచేశాకే మళ్ళీ నిన్ను

కలుసుకుంటాను'' అని వెంటనే వెళ్ళిపోయాడు. ఆ తర్వాత అయిదు వారాల తర్వాత అతడు మా ఇంటికి వచ్చాడు.

అప్పుడు అమ్మ, నాన్నగారు, తమ్ముడు ఊరికి బాగా దూరంగా ఉన్న బుద్ధుడి గుడికి వెళ్లారు. నాకు తలనొప్పిగా ఉంటే ఇంట్లో ఉండిపోయాను.

విషయం తెలిసి చందన్ వెళ్ళిపోతానంటే ''నిన్ను చూడగానే నా తలనొప్పి పోయింది. బహుశా నా ప్రేమ నిజమైనదేమో!'' అన్నాను.

చందన్ అదోలా నవ్వి, ''నన్ను మన్నించు, నీ స్నేహితులు నీ గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పారు. అందరికీ నీ మీద ఆశ ఉంది. అందని పండువని బాధపడుతున్నారు'' అన్నాడు.

''ఆ అందని పండు నిన్నే ప్రేమించింది''

''ప్రేమ అంటే చాలదు.నమ్మకం ఉండాలి'' అన్నాడతడు చటుక్కున.

''లేదని ఎవరన్నారు?''

''అయితే పెళ్లికి ముందే నిన్ను నాకు సమర్పించుకోగలవా?''

తెల్లబోయాను. అయితే నా బుర్ర చురుగ్గా పనిచేసింది. నా ప్రేమ ఈ నాటిది కాదు. అది నిరూపించుకునేందుకు చందన్ ఓ అవకాశమిస్తున్నాడు. మళ్లీ ఇలాంటి అవకాశమొస్తుందో రాదో!

''చందన్! ఈ క్షణం నుంచీ నేను నీ దాన్ని!'' అన్నాను చటుక్కున.

ఒక ఆడపిల్ల నుంచి ఇలాంటి ఆహ్వానం మగాడికి అరుదు. కానీ, చందన్ సంస్కారం అదృష్టానిక్కూడా లొంగదు.

అతడు నిట్టూర్చి, ''సారీ పశ్చిమా! నువు నిజంగా అమాయకురాలివి. నిన్ను నేను మోసగించలేను'' అన్నాడు.

''పదేళ్ళ వయసులో నాకు నువ్వంటే ప్రేమ పుట్టింది. నువ్విక్కడ కు రావడంతో ఆ ప్రేమ బలాన్ని పుంజుకుంది. నేనమాయకురాలినే కావచ్చు. అంత మాత్రాన నా ప్రేమకు విలువనివ్వవా?'' అన్నాను బాధగా.

''నీతి ఆడదానికే కాదు. మగాడికీ ఉండాలి. పాశ్చాత్య దేశాలు వెళ్లినా నా పవిత్రతను నిలుపుకుంటానని అమ్మ నాన్నలకు మాటిచ్చాను. ఇక్కడింకా రెండు సంవత్సరాలుండాలి. అంతకాలం నా పవిత్రతను నిలబెట్టుకుని మన దేశానికి తిరిగి వెళ్లేక మా కులం అమ్మాయిని పెళ్లి చేసుకుంటాను. నీ ప్రేమతో నన్ను గౌరవించావు. నీకు దూరంగా ఉండి ఆ గౌరవాన్ని నిలబెట్టుకుంటాను'' అన్నాడతడు.

ఆ తర్వాత నేను క్రమంగా అతణ్ణి ఆలోచనల్లోంచి తప్పించాను.

ఇండియా వచ్చాక ఇరవై నిండకుండానే నా పెళ్ళి జరిగింది. శ్రీవారిది విజయవాడ. ఎమ్మెస్సీ ఎలెక్ట్రానిక్స్ ఫస్టు క్లాసులో పాసై విజయవాడలోనే ఎలెక్ట్రానిక్ వస్తువులమ్మే దుకాణం పెట్టారాయన. చదువును, వ్యాపారాన్ని ముడిపెట్టిన అతికొద్ది మంది ఆధునికుల్లో ఆయనొకరు!

ఆయనకు నా ఫారిన్ అనుభవాలన్నీ తెలుసు. నేను చెప్పినవన్నీ నమ్మారాయన. ఆయనకు నేనంటే చాలా ఇష్టం.

మా పెళ్ళి జరిగిన ఏణ్ణార్థానిక్కాబోలు ఓ రోజు ఉదయం మా ఇంటికొచ్చాడు చందన్. అతణ్ణి చూసి నేనాశ్చర్యపోయాను.

"ఇండియా ఎప్పుడొచ్చావ్?" అన్నాను.

"అనుకున్న కంటే ఆలస్యంగా వచ్చినా సమయానికే వచ్చాను" అన్నాడతడదోలా.

"ఉండు. మా వారికి ఫోన్ చేస్తాను. ఆయనిప్పుడు షాపులో ఉంటారు."

"అవసరం లేదు. మా మనుషులాయన్ను తీసుకువస్తూంటారు."

"మీ మనుషులేమిటి? ఆయన్ను తీసుకురావడమేమిటి?"

"బజార్లో మీ షాపు నేలమట్టమయింది. మీ వారికి చావు దెబ్బలు తగిలాల్సిందే...నేనే ఆపాను" అన్నాడు చందన్.

"ఏమయింది?" అన్నాను కంగారుగా.

"అయితే నీకింకా తెలియదన్నమాట. నీ కులం వాళ్ళు మా కులం ఎమ్మెల్యేని నడిరోడ్డు మీద దారుణంగా హత్య చేశారు. అందుకని మా కులం వాళ్లందరూ...."

అతడింకా ఏదో చెప్పబోతూండగానే, "పాత స్నేహాన్ని గుర్తుంచుకుని మా వారిని రక్షించినందుకు చాలా థాంక్స్ చందన్! వారింటికి క్షేమంగా చేరుతారంటావా?" అన్నాను కంగారుగా.

అతడదోలా నవ్వి, "ఎందుకు చేరడు? ఇక్కడ భార్యకు జరగబోయే మానభంగాన్నాయన కళ్ళారా చూడ్డానికి ఆరోగ్యంగా ఉండాలి కదా!" అన్నాడు.

అసలు విషయం అర్థంకావడానికి కాసేపట్టింది.

ఇప్పుడు చందన్ నాకు మానభంగం చేయాలని వచ్చాడు.

కన్నెపిల్లగా నేనే కోరితే కాదని తన సంస్కారం రుజువు చేసుకున్న చందన్ ఇప్పుడు కుల ద్వేషంతో నన్ను చెరచాలని వచ్చాడు.

నా ప్రేమ అతడినింకా కోరుతూంటే అదిప్పుడు తీరుతోంది. కానీ, నాకు దగ్గర కావాలన్న అతడి కోరిక ద్వేషంలోంచి పుట్టింది. అంటే ప్రేమకూ, ద్వేషానికీ పరాకాష్ఠ ఒక్కటే! ప్రేమనూ, ద్వేషాన్నీ ఒకటి చేయగల ఆ గొప్పతనం కులసంస్కారానిదని నాకు తెలుసు. కానీ దాన్ని నేను కుసంస్కారమని మాత్రమే అనగలను.

ఆ తర్వాత మా యింట్లో ఏం జరిగిందో అప్రస్తుతం. నేను బతికానో, చచ్చానో, ఉరిపోసుకున్నానో అనవసరం.

ఏ కు(ల)సంస్కారం పరిస్థితుల నింతవరకూ తీసుకొచ్చిందో అర్థం చేసుకుని, దాన్ని సమూలంగా నాశనం చేయడానికి నడుం కట్టడం బాధ్యతగా భావించనంతవరకూ నా సాటి పౌరులెవ్వరికీ ఈ కథ చదివేక కూడా నా గురించి ఒక్క కన్నీటి బొట్టు కానీ, వేడి నిట్టూర్పుగానీ విడిచే అర్హత మాత్రం లేదని సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. ★

(ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక -- 6-10-89)